

John-Erik Hammarberg — en av vårt lands tre riksspelmän på munspel — femma från vänster lärde ut grunderna i munspelandets ädla konst.

Nionde Gnestastämman en folkmusikalisk fullträff

Den nionde Gnestastämman blev den hittills största. Aldrig tidigare har det varit 163 spelkvinnor och spelemän. Publikmässigt blev det också rekord. Uppskattningsvis var det omkring 400 personer som passerade vändkorsen.

När det gällde det inledande allspelet är det inte någon överdrift att tala om variation i åldrarna. Yngst var treåriga Oskar Alm, som av allt att döma följer i fiolspelande pappa Håkans fotspår. Äldst var alltid lika ungdomlige Ragnar Karlsson, vars vagga stod i Fogdö. Han har fyllt 88. Ragnar blev riksspelman 1977. Zornmärket i guld — det finaste av alla märken — fick han för tio år sedan.

Flera timmar innan stämman började var det folkvandring till Elektron. 25 stycken samt ett par ledare, Lars Lindkvist och Barbro Tällman, sökte sig till Elektrons C-sal som fylldes till absolut sista plats av blivande cittraspelare.

Rutinerade ledarduon Lindkvist/Tällman tog ett säkert grepp om sina elever. Redan efter ett par timmar fylldes lektionssalen av sprittande schottistoner och små vackra visor.

Ett par trappor högre upp samlade John-Erik Hammarberg — en av Sveriges tre riksspelmän på munspel — sina elever. Med okuvlig energi gav man sig i kast med bland andra Skogsby-Lasses fina låtar.

Från en angränsande lokal strömmade det ut toner av sörmländska låtar. Där var det basen för Sörmlands

Riksspelman Ragnar Karlsson var med sina 88 år på nacken äldst på Gnestastämman.

Herman Skogsund, Gnesta, Sixten Pettersson, Eskilstuna, Sven-Erik Hilmerzon, Järna, och Barbro Goldmann, Gnesta, passade på att spela varandras låtar.

lands spelmansförbund Leif Johansson, som mästerligt förde stråken och berättade för sina vetgiriga elever om fiolmusikens olika dialekter.

Trångt på scen

Allspelet inleddes med fart och kläm. Som vid så många tidigare stämmor i Sörmland var det "Lästringe gånglåt" som fyllde varje vrå i lokalen.

Gånglåten följdes av "Lill-Polska på harpan" efter Spel-Arvid. "Vals efter Arvid Pettersson i Hummelkärr", "Schottis efter Lindblom" och "Frustunamarschen".

— Otroligt att det kan låta så bra när det gäller allspel, sa en grånad åhörare. Och lägg märke till spelglädjen. Alla ser ut att ha roligt. Bättre än så här lär det väl aldrig bli.

Allspelet följdes av flera timmars grupp- och enskilt spel från stora scenen. Utan allt för långa uppehåll genomförde 25 grupper sina program.

För ett annorlunda inslag svarade riksspelman Ann-Marie Sundberg från Norrköping. Hon spelade låtar på lur och horn och berättade också om låtarnas bakgrund.

Dans och lekar

Överallt i Elektron förekom aktiviteter. Där två eller fler spelkvinnor och spelemän träffades

byttes låtar. I varje skrymsle blev det buskspel.

Danslekar varvades med visstuga och en speciell "dansakut", där mindre kunniga dansanta fick undervisning.

Fram mot kvällningen blev det

ett märkbart publikbyte. Många som troget lyssnat till det omfattande musikutbudet vandrade hemåt. Andra som hade "dans i blicken" anlände och deltog med liv och lust i kvällens danshus.

Carl-Gustaf Ohlsson

Häng med i en schottis, sa Lars Lindkvist och bjöd upp Marianne Skagerlind-Furå, allt medan cittragruppen svarade för det tonala.